

Kỹ thuật trồng cây đậu đen vùng bán ngập

Đậu đen thuộc cây thân thảo mọc hàng năm, thường đứng, có khi leo, toàn thân không có lông, Lá kép gồm 3 lá chét, mọc so le, có lá kèm nhỏ; lá chét giữa to và dài hơn các lá chét bên. Chùm hoa dài 20-30cm; hoa màu tím nhạt. Quả đậu mọc thẳng đứng hay nghiêng, dài 7- 13cm, chứa 8-10 hạt xếp dọc trong quả, to hơn hạt Đậu xanh, thường dài 5-6 mm. Đậu đen có vị ngọt nhạt, tính mát; có tác dụng bổ huyết, bổ can thận; giải phong nhiệt, giải độc, hạ khí, lợi tiểu.

1. Kỹ thuật trồng

- Chọn giống: Hạt giống đem trồng phải: Hạt to tròn, đều to bằng nhau, vỏ mịn, không xước, giống phải đạt tỷ lệ nảy mầm trên 80%.

- Làm đất: Đậu đen thích nghi với các loại đất tơi xốp, nhiều mùn, không chua phèn, không quá ẩm ướt, không bị chai cứng khi khô, đất thoát nước tốt và không ngập úng. Cày hoặc cuốc lật đất phơi khô, rồi bừa hoặc đập nhỏ đất, nhặt sạch cỏ và đánh luống với chiều rộng 1,2 m, cao 35 cm, dài tùy thuộc vào diện tích ruộng.

- Thời vụ trồng: Căn cứ điều kiện khí hậu từng vùng, tập quán và kinh nghiệm của địa phương để bố trí thời vụ gieo hợp lý. Đối với đất bán ngập thời vụ gieo trồng:

+ Vụ Xuân hè gieo từ tháng 2 – 3 dương lịch

+ Vụ Hè thu gieo từ tháng 4 – 5 dương lịch

- Kỹ thuật trồng:

+ Lượng hạt giống: Lượng hạt giống đậu đen cần cho 1 sào hay 1.000m² là 1,8 kg

+ Khoảng cách trồng: Hàng cách hàng 40 cm.; Cây cách cây 25 cm. Mỗi hốc gieo 2 hạt, sau đó có thể tỉa bỏ bớt.

- Phương pháp gieo trồng: Dùng cày rạch thành những rãnh như khoảng cách nói trên và sâu 4 đến 5cm, sau đó vãi đều toàn bộ lượng vôi lên ruộng, và cho phân bón lót (phân lân trộn đều với phân chuồng hoai) và thuốc Basudin vào rãnh vừa rạch, tiếp đến gieo 2 hạt vào hốc và lấp kín đất lại.

- Bón phân: Lượng phân bón (cho 1 sào hay 1.000 m²):

+ Phân chuồng hoai: 500 kg.

+ Phân đạm SA: 15 kg.

+ Phân lân Văn điển: 30 kg.

+ Phân kali KCl: 10 kg.

+ Vôi bột: 50 kg.

- Phương pháp bón phân:

+ Vôi: Được rải đều trên mặt ruộng khi làm đất lần cuối, hay khi rạch hàng để gieo hạt.

+ Bón lót: Trộn toàn bộ phân chuồng hoai với phân lân, bón rải theo hàng trước khi gieo hạt.

+ Bón thúc lần 1: 10 ngày sau khi gieo, kết hợp với làm cỏ lần 1, trộn đều 7,5 kg phân đạm SA với 5 kg phân Kali Clorua (KCl) để bón cách gốc đậu đen 10 cm, sau đó xới nhẹ đất để lấp phân.

+ Bón thúc lần 2: 30 ngày sau khi gieo, kết hợp với làm cỏ lần 2, trộn đều 7,5 kg phân đạm SA với 5 kg phân Kali Clorua (KCl) để bón cách gốc đậu đen 15 cm, sau đó xới nhẹ đất để lấp phân.

2. Chăm sóc

- Trồng dặm: Sau khi đậu mọc đều và có 2 lá mầm cần kiểm tra đồng ruộng để dặm ngay những hốc không mọc bằng chính hạt giống đã sử dụng để đảm bảo được số cây trên đơn vị diện tích.

- Làm cỏ:

+ Làm cỏ lần 1: Khi cây mọc khoảng 10 ngày thì tiến hành làm cỏ, xới nhẹ phá văng và xới xa gốc. Đồng thời, kết hợp nhổ bỏ bớt cây yếu, còi cọc, sâu bệnh.

+ Làm cỏ lần 2: Sau làm cỏ lần 1 khoảng 20 ngày thì làm cỏ xới đất, vun gốc lần 2. Tiếp tục nhổ bỏ những cây sinh trưởng kém, sâu bệnh, dị dạng để có mật độ thích hợp cuối cùng.

+ Làm cỏ lần 3: Trước khi cây ra hoa cần làm cỏ, xới đất và vun gốc để chống đổ ngã.

- Hãm ngọn: Khi cây đậu đen được chăm sóc tốt, bón phân đầy đủ thì nó sẽ phát triển rất nhanh và mọc ra rất nhiều ngọn non vươn dài. Vì vậy, khi đậu đen chuẩn bị ra hoa phải thường xuyên ngắt ngọn lá để cây ra nhiều hoa và cho năng suất cao.

3. Biện pháp phòng trừ sâu, bệnh hại

- Các loại sâu, bệnh hại Cây đậu đen thường có các loại sâu, bệnh hại: Dòi đục thân, sâu ăn lá, sâu đục trái, rầy rệp, bệnh lở cổ rễ, đốm lá, cháy lá...

- Biện pháp phòng trừ:

+ Vệ sinh đồng ruộng sạch sẽ.

+ Luân canh với các loại cây trồng khác như lúa, ngô...

+ Không phun thuốc khi mật độ sâu ít, để bảo vệ thiên địch trên đồng ruộng.

4. Thu hoạch và bảo quản.

– Khi quả vàng đã chuyển hoàn toàn sang màu nâu đậm thì tiến hành thu hoạch. Quả hái xong đem phơi, tách vỏ lấy hạt, không ủ đống. Những quả đậu hái đợt 1 và 2 có hạt to, mẩy, không bị sâu, mọt thì có thể dùng làm giống cho vụ sau.

– Hạt sau khi tách vỏ được phơi khô tới ẩm độ 10% và loại bỏ tạp chất, làm sạch hạt rồi đóng bao bảo quản nơi khô ráo, thoáng mát. Trong thời gian bảo quản cần chú ý kiểm tra sâu mọt.